

XVII. YY. ' DA OSMANLI İMPARATORLUĞU-1

1. I. Ahmet, veraset sisteminde değişiklik yaparak, hane danın en yaşlı ve tecrübeli üyesinin (Ekber ve Erşed) tahta geçmesi uygulamasını başlattı.

I.Ahmet'in bu uygulamasının amacı aşağıdakiler-den hangisidir?

- A) Sancak sistemini kaldırmak
B) Taht mücadelesine engel olmak
C) Mutlak monarşiye son vermek
D) Hanedan egemenliğine son vermek
E) Kapıkullarının etkinliğine son vermek
2. Veziriazam Melek Ahmet Paşa, tımarları %50 fazla ödemeye zorlayan olağanüstü bir vergi koymuş (bedel-i tımar); makamların para karşılığında dağıtılmasını resmi sistem haline getirmiştir,

IV. Mehmet'in vezirlerinden olan Ahmet Paşa'nın bu uygulamaları aşağıdaki gelişmelerden hangisinin göstergesi sayılamaz?

- A) Yönetimin bozulduğunun
B) Tımar sisteminin bozulacağıının
C) Celali isyanlarına ortam yaratılacağıının
D) Devletin eski gücüne kavuştuğunun
E) Ekonomik durumun sarsıldığıının
3. Osmanlı İmparatorluğu XVII. yüzyıl da temel kurumlar daki yozlaşmaya paralel olarak bazı ıslahatlara giriş miştir, ancak bu girişimler başarısızlıkla sonuçlanmış tır.

Bu başarısızlıkta ıslahatların;

- I. Çeşitli devlet adamlarının da görüşlerinin alınması
II. Süreklilik göstermeyip, kişilere bağlı kalması
III. Sorunlara yüzeysel çözümler getirmesi
IV. Eski düzeni canlandırmayı amaçlaması

özelliklerinden hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) I ve II
B) II ve III
C) III ve IV
D) II ve IV
E) II, III ve IV
4. Osmanlı Devleti, XVII. yüzyıla kadar her alanda gelişe rek yükselme devrini yaşarken, bu yüzyıldan itibaren askeri, siyasi, ekonomik ve bilimsel alanlarda durakla maya başlamıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu durumun nedenlerinden biri olamaz?

- A) Savaşların başarısızlıkla sonuçlanması
B) Devletin toplumsal desteğinin azalması
C) Merkezi otoritenin zayıflaması
D) Ülkenin monarşi ile yönetilmesi
E) Siyasi ve askeri üstünlüğün Avrupa'ya geçmesi

5. I. XVI. yüzyılda Osmanlı sadrazamının Avusturya Arşidüküne
II. XVII. yüzyılda Avusturya Arşidükünün, Osmanlı padişahına
III. XVII. yüzyılda Rus Çarının Avusturya Arşidüküne denk sayılması

Aşağıdaki yargılardan hangisinin göstergesi olamaz?

- A) Osmanlı Devleti'nin Avusturya karşısında siyasi üs tünlüğünü kaybettiğinin
B) Rus Çar'nın Osmanlı padişahına eşit sayıldığıının
C) Osmanlı Devleti'nin zayıfladığıının
D) Rus Çar'ının zamanla siyasi gücünün arttığıının
E) Osmanlı Devleti'nin askeri harcamalarının arttığı
6. I. Tarhuncu Ahmet Paşa; devlet alacaklarını tahsil etmiş
II. I. Ahmet; Ekber ve Erşed uygulamasını başlatmış
III. IV. Murat içki ve tütünü yasaklamış
IV. II. Osman saray dışı evlilik yapıarak, haremde ev lenme geleneğini yıkmıştır.

XVII. yüzyılda meydana gelen yukarıdaki gelişmelerin aşağıdaki alanlardan hangisi ile ilgili ıslahat ya-pıldığını kanıtlamaz?

- A) Sosyal
B) Hukuk
C) Mali
D) Askeri
E) idari
7. 1683-1699 yılları arasında Kutsal ttitafak'a karşı savaşan Osmanlı, Karlofça Antlaşması'yla savaşa son vermiştir. **Bu antlaşma ile;**

- Banat ve Temeşvar hariç tüm Macaristan'ı Avustur ya'ya
- Podolya ve Ukrayna'yı Lehistan'a
- Mora Yarımadası ve Dalmaçya Kıyılarını Venedikli lere bırakmış,
- Karlofça Antlaşması'nın garantörlüğünü de Avus turya'ya vermiştir.

Bu bilgiler dikkate alındığında;

- I. Büyük toprak kaybının yaşandığı
II. Askeri ve siyasi üstünlüğün batılılara geçtiği
III. Balkanlarda siyasi varlığın sona erdiği
IV. Batılılaşma sürecinin başladığı
- yargılarından hangilerine ulaşılabilir?**
- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) II, III ve IV
E) I, II ve IV

8. Celali İsyanları'mn çıkış nedenleri arasında; vergilerin artırılması, haksız yere vergi toplanmaya başlanması, bölge güvenliğinin kalmaması, ekonomik yapının bozulması, tarım üretiminin azalması ve Anadolu'ya atanan devlet memurlarının ve kadıların haksız davranması gösterilebilir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Celali İsyanlarının nedenleri arasında yer almaz?

- A) Ekonominin bozulması
B) Halkın yöneticilere olan güveninin sarsılması
C) Eyalet yönetiminin bozulması
D) Devletin yönetim biçiminin değiştirilmek istenmesi
E) Adaletin sağlanamaması

9. Köprülü Mehmet Paşa;

- Merkezdeki ve Anadolu'daki isyanları bastırdı.
- Maliyeyi düzeltti.
- Merkezi otoriteyi güçlendirdi.
- Çanakkale Boğazi'nı abluka altına alan, Venedik kuşatmasını kaldırdı.

Bu bilgiler dikkate alındığında;

- I. Hazinesinin güçlendirildiği
II. Siyasal istikrarın yeniden sağlandığı
III. Hanedan egemenliğinin kesintiye uğradığı
IV. ıslahatlarda batının örnek alındığı

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) II ve IV
D) I, II ve IV E) II, III ve IV

10. Osmanlı İmparatorluğunun duraklama sebepleri, iç ve dış olmak üzere iki grupta incelenir. Buna göre;

- I. Devşirme sisteminin yozlaşması
II. Coğrafi keşiflerin yapılması
III. İmparatorluğun çok uluslu yapısı
IV. Eğitimin bozulması

**durumlarından hangileri dış nedenler arasında gös-
terilemez?**

- A) III ve IV B) II ve III C) I ve II
D) II ve IV E) I, III ve IV

11. Osmanlı Devleti'nin Kuruluş ve Yükselme dönemlerinde başta padişah olmak üzere sadrazam ve diğer üst düzey yöneticilerin toplamı; Duraklama Dönemi'ndeki sayıdan çok daha azdır.

Bu durum aşağıdakilerden hangisiyle açıklanabilir?

- A) Yetenekli devlet adamı sayısında artışın yaşanması
B) Devlet adamlarının yönetimi ele geçirmesi
C) Siyasi istikrarın bozulması
D) Devletin egemenlik alanının genişlemesi
E) İmparatorluğun dış politikada yetersiz kalması

12. I. Avrupa karşısında savunma politikası başladı II. İmparatorluk en geniş sınırlarına ulaştı. İli. Avrupa'daki bilimsel ve teknik gelişmelerden yararlanmaya başlandı IV. Şehzadelerin sancağa çıkması uygulamasına son verildi.

Osmanlı İmparatorluğunun yukarıdaki özelliklerinden hangileri Duraklama Dönemi'ne ait değildir?

- A) Yalnız III B) II ve III C) III ve IV
D) I ve IV E) I ve III

**13. I. Kutsal ittifak ile savaşılması
II. Gümrük gelirlerinin azalması
III. Ticaret yollarının yön değiştirmesi
IV. Tımar sisteminin bozulması**

Osmanlı Devleti'nde XVII. yüzyılda gerçekleşen yukarıdaki durumlardan hangileri iç nedenlerden kaynaklanmıştır?

- A) Yalnız II B) Yalnız IV C) I ve IV
D) II ve IV E) I, III ve IV

14. XVI. Yüzyılın sonlarında başlayan Osmanlı İran savaşları aralıklarla XVII. yüzyılın ortalarına kadar devam etmiş fakat taraflar eski sınırlarına geri dönmüştür.

Bu durum,

- I. Taraflar birbirlerine karşı askeri üstünlük sağlayamamıştır
II. Osmanlı Devleti ve İran birbirlerine karşı komşuları ile ittifak kurmuşlardır.
III. Türkiye - İran sınırı kesinleşmiştir.

yargılarından hangilerinin kanıtı sayılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

15. Osmanlı Devleti'nde XVII. yüzyıla ilişkin kayıtlara bakıldığında cülus bahşişinin Yükselme Dönemi'ne oranla hem daha sıklıkla hem de artan oranda ödendiği görülmektedir.

Buna göre;

- I. Devlet yatırımlarının arttığı
II. Sık sık padişah değişikliği yaşandığı
III. Merkezi otoritenin yeniden güçlendirildiği
IV. Savaş giderlerinin arttığı

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III